

Briselē, 2020. gada 10. augustā
(OR. en)

10102/20

Starpiestāžu lieta:
2020/0167(NLE)

ENV 458
COMER 74

PRIEKŠLIKUMS

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre Ilze JUHANSONE
Saņemšanas datums:	2020. gada 7. augusts
Saņēmējs:	Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs <i>Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN</i>
K-jas dok. Nr.:	COM(2020) 362 final
Temats:	Priekšlikums - PADOMES LĒMUMS Eiropas Savienības vārdā iesniegt priekšlikumus grozīt IV pielikumu Bāzeles Konvencijai par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, gatavojoties Pušu konferences 15. sanāksmei, un par Eiropas Savienības nostāju attiecībā uz citu Pušu priekšlikumiem grozīt IV pielikumu un citus pielikumus

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2020) 362 *final*.

Pielikumā: COM(2020) 362 *final*

Briselē, 7.8.2020.
COM(2020) 362 final

2020/0167 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

Eiropas Savienības vārdā iesniegt priekšlikumus grozīt IV pielikumu Bāzeles Konvencijai par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, gatavojoties Pušu konferences 15. sanāksmei, un par Eiropas Savienības nostāju attiecībā uz citu Pušu priekšlikumiem grozīt IV pielikumu un citus pielikumus

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz Padomes lēmumu par to, ka Eiropas Savienības vārdā tiek iesniegti priekšlikumi grozīt Bāzeles konvencijas IV pielikumu, gatavojoties Bāzeles Konvencijas par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu Pušu konferences 15. sanāksmei (*CoP-15*). Plānots, ka Pušu konference notiks 2021. gada 19.–30. jūlijā. Šis priekšlikums attiecas arī uz Savienības nostāju sarunās par iespējamiem attiecīgo pielikumu grozījumiem, kurus ierosinājušas citas Puses.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Bāzeles Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu

Bāzeles Konvenciju par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu (turpmāk “konvencija”) pieņēma 1989. gada 22. martā, un tā stājās spēkā 1992. gadā. Eiropas Savienība, kā arī tās dalībvalstis ir konvencijas Puses¹. Pašlaik konvencija ir saistoša 187 Pusēm.

Konvencijas prasības piemēro bīstamiem atkritumiem, kuri definēti konvencijas 1. pantā un uzskaitīti konvencijas VIII pielikumā, un citiem atkritumiem, kuri uzskaitīti II pielikumā un kurus veido no mājstaimniecībām savāktie atkritumi un mājstaimniecības atkritumu sadedzināšanas atlikumi, un no 2021. gada 1. janvāra arī dažu veidu plastmasas atkritumiem. Konvencijas IX pielikumā arī uzskaitīti atkritumi, uz kuriem konvencijas prasības neattiecas, ja vien šādi atkritumi nesatur materiālus, kas pieder pie kādas I pielikuma kategorijas, tādā mērā, ka tie uzrāda kādu III pielikumā minētu bīstamu īpašību. VIII pielikumā ir uzskaitīti bīstamie elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi (ieraksts A1180), bet nebīstamie ir uzskaitīti IX pielikumā (ieraksts B1110). II pielikumā nav neviena ieraksta par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem.

Konvencijas IV pielikumā ir uzskaitītas un precizētas atkritumu apsaimniekošanas operācijas, ko saskaņā ar definīciju konvencijas 2. panta 4. punktā uzskata par “aizvākšanu” [ES aktos: apglabāšana]. Konvencijā termins “aizvākšana” ietver gan galīgās aizvākšanas operācijas, piemēram, apglabāšanu izgāztuvēs un sadedzināšanu [ES aktos: arī incinerācija] (uzskaitītas IV pielikuma A nodaļā), gan rekuperācijas [ES aktos: reģenerācija, arī atgūšana] operācijas, piemēram, recirkulāciju [ES aktos: pārstrāde, arī reciklēšana] un citas rekuperācijas operācijas (uzskaitītas IV pielikuma B nodaļā).

Iekļaušana IV pielikuma sarakstā ir svarīga tāpēc, ka par “atkritumiem” uzskatāmas tikai “vielas vai priekšmeti, kurus aizvāc, kuri noteikti aizvākšanai vai jāaizvāc”, kā definēts konvencijas 2. panta 1. punktā, un “aizvākšana” nozīmē “jebkuru operāciju, kas noteikta šīs Konvencijas IV pielikumā”. Tādējādi konvencijas prasības piemērojamas tikai IV pielikumā uzskaitītajām aizvākšanas operācijām. Šim pielikumam vajadzētu aptvert visas iespējamās atkritumu apsaimniekošanas operācijas, kas praksē notiek vai varētu notikt, neatkarīgi no tā, vai tās tiek veiktas saskaņā ar nacionāliem vai starptautiskiem tiesību aktiem vai arī tās tiek uzskatītas par videi drošām. Pretējā gadījumā konvencijas prasības varētu netikt piemērotas pilnīgi.

¹ Padomes Lēmums 93/98/EEK (1993. gada 1. februāris) par slēdzienu Kopienas vārdā attiecībā uz Konvenciju par bīstamo atkritumu starptautisko pārvadājumu un to apglabāšanas kontroli (Bāzeles Konvencija) (OV L 39, 16.2.1993., 1. lpp.).

Konvencijas galvenās prasības ir šādas:

- aizliegums VIII pielikumā uzskaitītos bīstamos atkritumus eksportēt no ESAO valstīm uz valstīm, kas nav ESAO valstis², un
- kontroles sistēma (iepriekš norunātas piekrišanas procedūra), kas aptver tādu atkritumu eksportu, importu un tranzītu, kas II pielikumā uzskaitīti kā tādi, kam nepieciešama īpaša izskatīšana, vai VIII pielikumā – kā bīstami atkritumi. Iepriekš norunātas piekrišanas procedūra nozīmē, ka par atkritumu eksportu iepriekš paziņo importētāju valsti un tranzīta valsti kompetentajām iestādēm. Paziņojumu nosūta eksportētāja valsts, un tā var arī pieprasīt, ka tādus paziņojumus pa savas kompetentās iestādes kanālu nosūta atkritumu ražotāji vai eksportētāji. Paziņojumus nosūta rakstiski, un tajos iekļauj konvencijas V.A pielikumā norādītās deklarācijas un informāciju. Atkritumus eksportēt drīkst tikai tad, ja un kad visas attiecīgās valstis devušas rakstisku piekrišanu (konvencijas 6. pants).

2.2. Pušu konference

Bāzeles konvencijas Pušu konference ir konvencijas galvenā lēmumu pieņēmēja. Tai ir pilnvaras grozīt konvencijas pielikumus, un tā tiek sasaukta reizi divos gados.

Konvencijas I, III, IV pielikuma un ar tiem saistīto IX pielikuma aspektu izskatīšana tika iniciēta Pušu konferences 12. sanāksmē (*CoP-12*) ar Lēmumu BC-12/1³.

Pušu konferences 13. sanāksmē (*CoP-13*) tika nolemts iepriekš minēto pielikumu izskatīšanai izveidot ekspertu darba grupu, kuru veido 50 locekļi, ko Puses nominējušas, pamatojoties uz Apvienoto Nāciju Organizācijas piecu reģionālo grupu vienlīdzīgu ģeogrāfisko pārstāvību. Ekspertu darba grupā no ES un tās dalībvalstīm piedalās Komisija, Igaunija, Nīderlande, Polija un Vācija. Rakstiskie iesniegumi un mutiskie komentāri tika koordinēti Padomes Starptautisko vides jautājumu darba grupā. *CoP-13* nolēma, ka ekspertu darba grupā lielāka prioritāte jāpiešķir darbam ar IV pielikuma un saistītajiem IX pielikuma aspektiem. 2017.–2019. gadā ES un tās dalībvalstis konvencijas sekretariātam un ekspertu darba grupai iesniedza sākotnējus priekšlikumus par grozījumiem IV pielikumā.

Pušu konferences 14. sanāksmē (*CoP-14*) ar Lēmumu BC-14/16 ekspertu darba grupas pilnvaras tika paplašinātas, lai izskatītu arī divus esošus ierakstus par elektriskajiem un elektroniskajiem atkritumiem, t. i., IX pielikuma ierakstu B1110 un VIII pielikuma spoguļierakstu A1180, kā arī I, III un IV pielikuma izskatīšanas turpmāko ietekmi uz citiem konvencijas pielikumiem un relevantiem Pušu konferences lēmumiem. Ar Lēmumu BC-14/16 *CoP-14* lūdza ekspertu darba grupu darbu turpināt šādi: Pušu konferences 15. sanāksmē (*CoP-15*) apspriež un, iespējams, pieņem grozījumu priekšlikumus attiecībā uz IV, VIII (A1180) un IX (B1110) pielikumu.

Ekspertu darba grupa Pusēm apsvēršanai ir iesniegusi vairākus ieteikumus un variantus, ja tās vēlētos iesniegt priekšlikumus *CoP-15*. Tā kā Pušu konference ir pārcelta no 2021. gada maija uz jūliju, Bāzeles konvencijas sekretariāts ir noteicis, ka priekšlikumi par grozījumiem konvencijas pielikumos jāiesniedz līdz 2020. gada 4. decembrim.

² Konvencijas 4.A pants, kas stājās spēkā 2019. gada decembrī, aizliedz jebkādas konvencijas aptvertu bīstamo atkritumu pārvadājumus pāri robežām no kādas VII pielikumā iekļautās Puses (Puses un citas valstis, kas ir ESAO dalībnieces, ES, Lihtenšteina) uz VII pielikumā neiekļautām valstīm.

³ Plašāka informācija pieejama Bāzeles konvencijas vietnē, sk. <http://www.basel.int/Implementation/LegalMatters/LegalClarity/ReviewofAnnexes/AnnexesI,III,IVandrelatedaspectsofAnnexes/tabid/6269/Default.aspx>.

Priekšlikumu mērķis ir grozīt un precizēt aizvākšanas operāciju aprakstus, kas norādīti konvencijas IV pielikumā. Ja priekšlikumi tiks pieņemti, tie uzlabos juridisko skaidrību un tādējādi atvieglos atkritumu sūtījumu kontroli un palīdzēs novērst nelikumīgus sūtījumus. Tie arī atbalstīs atkritumu apsaimniekošanu videi drošā veidā pasaules līmenī un veicinās pāreju uz globālu aprites ekonomiku.

ES un tās dalībvalstis konvencijas sekretariātam un ekspertu darba grupai 2017.–2019. gadā ir iesniegušas sākotnējus priekšlikumus, kas attiecas uz aizvākšanas operāciju sarakstu konvencijas IV pielikumā. Šie priekšlikumi ir apspriesti ar citām Pusēm, kas piedalās ekspertu darba grupā. Ekspertu darba grupā ir apspriesti arī ieteikumi, kas attiecas uz elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu klasifikāciju VIII un IX pielikumā.

Ja *CoP-15* par grozījumiem tiks panākta vienošanās, tie būs jāievieš Direktīvā 2008/98/EK jeb ES Atkritumu pamatdirektīvā⁴ (atkritumu apsaimniekošanas darbību [operāciju] saraksts, kas atbilst konvencijas IV pielikumam) un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 jeb ES Atkritumu sūtījumu regulā⁵ (konkrētie ieraksti par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, kas atbilst konvencijas VIII un IX pielikumam).

2.3. Paredzētais akts

Šajā Padomes lēmuma priekšlikumā ierosināts:

grozīt konvencijas IV pielikumu attiecībā uz tā vispārīgo ievadu, virsrakstiem un ievadtekstu, lai nošķirtu un izskaidrotu terminus “galīgā aizvākšana [ES aktos: apglabāšana]” un “rekuperācija [ES aktos: reģenerācija, arī atgūšana]” un precizētu, ka ir aptvertas visas atkritumu apsaimniekošanas operācijas [ES aktos: darbības];

atjaunināt un precizēt atkritumu apsaimniekošanas operāciju aprakstus IV pielikumā un nodrošināt, ka konvencijas prasības attiecas uz visām operācijām, arī pagaidu operācijām.

Šis Padomes lēmuma priekšlikums principā attiecas arī uz Savienības nostāju sarunās (ar nosacījumu, ka tā uz vietas tiek koordinēta), ja citas Puses attiecīgajos pielikumos ierosinātu papildu grozījumus. Šādi priekšlikumi varētu attiekties uz atkritumu apsaimniekošanas operāciju sarakstu IV pielikumā un ierakstiem par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, kuri pašlaik ir iekļauti VIII un IX pielikumā un kurus varētu iekļaut arī konvencijas II pielikumā.

Izmaiņas konvencijas pielikumos būs jāievieš, izdarot grozījumus Direktīvā 2008/98/EK un Regulā (ES) Nr. 1013/2006. Direktīvā 2008/98/EK ir atkritumu apsaimniekošanas darbību saraksts, kas atbilst konvencijas IV pielikumam, un Regulā (EK) Nr. 1013/2006 ir iekļauti konkrēti ieraksti par elektriskajiem un elektroniskajiem atkritumiem, kas atbilst konvencijas VIII un IX pielikumam.

Attiecībā uz eksportu no ES izmaiņas operatoriem un iestādēm būs atkarīgas no tā, par kādu veidu izmaiņām tiks panākta vienošanās (proti, kuri pielikumi galu galā tiks grozīti), no atkritumu veida un galamērķa valstīm.

Konvencijas IV pielikuma grozījumiem nebūs tiešas ietekmes uz atkritumu eksportu vai citu atkritumu sūtījumiem, bet ar tiem tiks precizēts to atkritumu apsaimniekošanas operāciju apraksts, kas jāveic pēc atkritumu nosūtīšanas. Tas iestādēm atvieglos darbu, kad tās veic atkritumu sūtījumu kontroli, un palīdzēs tām piemērot konvencijas prasības nolūkā novērst

⁴ Grozītā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

⁵ Grozītā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (OV L 190, 12.7.2006., 1. lpp.).

nelikumīgus sūtījumus. Tādējādi tiks arī atbalstīta atkritumu apsaimniekošana videi drošā veidā pasaules līmenī un veicināta pāreja uz globālu aprites ekonomiku.

Ciktāl konvencijas II vai VIII pielikumā tiktu iekļautas elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu papildu kategorijas un ja tiktu attiecīgi grozīts Regulas (EK) Nr. 1013/2006 V pielikums, šādu atkritumu eksports no ES uz valstīm, kas nav ESAO valstis, būtu aizliegts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1013/2006 36. pantu. Lai veiktu šādu atkritumu eksportu ESAO iekšienē, principā būtu jāievēro iepriekš norunātas piekrišanas procedūra. Šo konvencijas grozījumu ieviešana Regulā (EK) Nr. 1013/2006 arī novestu pie tā, ka Bāzeles konvencijas II vai VIII pielikumā jauniekļauto atkritumu kategoriju sūtījumiem ES iekšienē tiktu piemērota paziņošanas procedūra, kā to paredz Regulas (EK) Nr. 1013/2006 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) punkts.

Konvencijas pielikumu grozīšanas kārtību reglamentē konvencijas 17. un 18. pants. Konkrētāk, grozījums ir jāierosina kādai no Pusēm un sekretariātam par to jāpaziņo visām Pusēm vismaz sešus mēnešus pirms Pušu konferences sanāksmes. Turklāt ikviens šāds grozījums ir jāpieņem Pušu konferences sanāksmē. Paredzētais akts Pusēm kļūs saistošs saskaņā ar konvencijas 18. panta 2. punkta c) apakšpunktu, kas nosaka, ka “pēc sešiem mēnešiem pēc tās dienas, kad Depozitārijs izsūtījis paziņojumu, pielikums stājas spēkā visām šīs Konvencijas Pusēm vai jebkuram no atbilstošajiem protokoliem, kuri nav snieguši paziņojumus atbilstoši augstāk norādītā b) apakšpunkta nolikumiem”.

3. NOSTĀJA, KAS JĀIEŅEM SAVIENĪBAS VĀRDĀ

Savienībai būtu jāiesniedz priekšlikumi attiecībā uz konvencijas IV pielikumu, lai:

- tiktu grozīts IV pielikums, proti, tajā tiktu iekļauts vispārīgs ievads, kurā būtu skaidri nošķirti termini “galīgā aizvākšana” un “rekuperācija”, tiktu precizēts, ka ir aptvertas visas atkritumu apsaimniekošanas operācijas, kas praksē notiek vai varētu notikt, neatkarīgi no to juridiskā statusa un no tā, vai tās tiek uzskatītas par videi drošām, un ka ir aptvertas arī operācijas, kas notiek pirms atkritumu nodošanas citām operācijām (“pagaidu operācijas”);
- tiktu grozīts IV pielikums, proti, tajā tiktu iekļauti virsraksti un ievadteksti, kuros būtu paskaidrots, ko nozīmē “nerekuperācijas operācijas” (IV pielikuma A daļa) un “rekuperācijas operācijas” (IV pielikuma B daļa);
- tiktu grozīts IV pielikums attiecībā uz esošām operācijām un jaunu operāciju iekļaušanu IV pielikumā ar mērķi cita starpā atjaunināt un precizēt operāciju aprakstus atbilstīgi zinātnes, tehnikas un citām norisēm, kuras notikušas kopš konvencijas pieņemšanas 1989. gadā, un ar visaptverošu noteikumu ieviešanu nodrošināt, ka konvencijas prasības aptver visas operācijas, kas nav konkrēti minētas.

Minēto priekšlikumu mērķi ir šādi:

- nodrošināt, ka ir pilnībā piemērojami attiecīgie konvencijā paredzētie kontroles mehānismi; ja priekšlikumi tiktu pieņemti, uzlabotos atkritumu sūtījumu kontrole un būtu vieglāk novērst nelikumīgus atkritumu sūtījumus;
- uzlabot juridisko skaidrību un Pušu vienotu izpratni par atkritumu apsaimniekošanas operācijām un to interpretāciju; un
- atbalstīt atkritumu apsaimniekošanu videi drošā veidā pasaules līmenī un veicināt pāreju uz globālu aprites ekonomiku.

Ja citas Puses ierosinās attiecīgajos pielikumos izdarīt grozījumus, ar kuriem varētu sasniegt tos pašus mērķus, kas ir Savienības priekšlikuma pamatā, Savienība šādus priekšlikumus

principā varētu atbalstīt. Šādi grozījumi varētu attiekties uz operāciju sarakstu IV pielikumā un ierakstiem par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, kuri pašlaik ir iekļauti VIII pielikumā (A1180) un IX pielikumā (B1110), un arī uz jaunierosinātiem elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu ierakstiem II pielikumā (atkritumu kategorijas, kurām nepieciešama īpaša izskatīšana). Priekšlikumi par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu klasifikāciju II un VIII pielikumā varētu nodrošināt iepriekš minēto mērķu sasniegšanu attiecībā uz atkritumu plūsmu, kura rada ļoti lielas bažas vides un veselības sakarā un kurai ir arī ļoti liels potenciāls veicināt aprites ekonomiku.

Konvencijas noteikumus Savienībā īsteno ar Direktīvu 2008/98/EK par atkritumiem, kuras I un II pielikumā ir atkritumu apsaimniekošanas darbību saraksti, kas atbilst Bāzeles konvencijas IV pielikumam, un ar Regulu (EK) Nr. 1013/2006, kas reglamentē eksportu no Savienības un importu Savienībā un sūtījumus starp dalībvalstīm (1. pants). Direktīvu un regulu piemēro arī Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ).

Tiklīdz konvencijas II un VIII pielikuma grozījumi būs pieņemti, tie būs jāievieš Savienības tiesību aktos, proti, Direktīvā 2008/98/EK un Regulā (EK) Nr. 1013/2006. Izmaiņas Regulā (EK) Nr. 1013/2006 varētu nozīmēt, ka pie II pielikumā iekļautām jaunām atkritumu kategorijām piederoši sūtījumi ES un EEZ robežās tiks pakļauti jauniem kontroles pasākumiem un ka šādus atkritumus būs aizliegts eksportēt uz valstīm, kas nav ESAO valstis. Lai gan iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ šāda situācija būtu vēlama attiecībā uz eksportu no ES, tā varētu būt nevēlama un problemātiska attiecībā uz reciklēšanai [recirkulācijai] paredzētu atkritumu sūtījumiem ES un EEZ iekšienē, jo tiem būtu piemērojamas jaunas paziņošanas procedūras. Uz šiem sūtījumiem jau attiecas Savienības atkritumu jomas tiesību aktos noteiktās vides aizsardzības prasības, un jaunu administratīvu procedūru ieviešana varētu vēl vairāk sarežģīt un sadārdzināt reciklēšanu ES, turpretī ieguvumi vidiskā ziņā būtu nelieli.

Lai Savienībā un EEZ saglabātu pašreizējo situāciju, proti, ka nav jāpiemēro konvencijā paredzētā kontroles sistēma, par attiecīgajiem noteikumiem saskaņā ar konvencijas 11. pantu būtu jāpaziņo konvencijas sekretariātam un jāveic ESAO lēmumā paredzētās darbības. Konvencijas 11. pants ļauj Pusēm noslēgt divpusējus, daudzpusējus vai reģionālus nolīgumus vai vienošanās par atkritumu pārrobežu transportēšanu, ar nosacījumu, ka šādi nolīgumi vai vienošanās ir saderīgi ar atkritumu apsaimniekošanu videi drošā veidā, ko prasa konvencija. Vienošanās vai nolīgumu noteikumiem jābūt tādiem, kas videi ir ne mazāk droši kā konvencijā noteiktie, un sevišķi jāņem vērā jaunattīstības valstu intereses. 11. pantā paredzētie paziņojumi ir iesniegti, piemēram, attiecībā uz ESAO lēmumu.

Līdz ar to šis Padomes lēmuma priekšlikums paredz, ka Savienība saskaņā ar konvencijas 11. pantu paziņos noteikumus, ko piemēro jauno kategoriju atkritumu sūtījumiem Savienībā un EEZ, ciktāl šie noteikumi atšķiras no paredzētā akta, un precizēs, ka mūsu noteikumi balstās uz videi drošas apsaimniekošanas sistēmu, kas ir saderīga ar konvenciju. Tāpat būs jāveic pasākumi, lai par iepriekš aprakstīto situāciju informētu ESAO sekretariātu, jo konvencijas pielikumu grozījumi ir saistīti ar iepriekš minēto ESAO lēmumu.

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka “*nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu*”.

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Bāzeles konvencijas Pušu konference ir konvencijas izveidota struktūra.

Aktam, kuru Pušu konference tiek aicināta pieņemt, būs juridiskas sekas. Paredzētais akts atbilstoši konvencijas 18. pantam būs saistošs saskaņā ar starptautiskajām tiesībām. Tas ietekmēs ES tiesību aktu, proti, Direktīvas 2008/98/EK un Regulas (EK) Nr. 1013/2006, darbības jomu un saturu. Direktīva un regula konvenciju īsteno, cita starpā nosakot atkritumu apsaimniekošanas darbību sarakstu un procedūras eksportam no Savienības un importam Savienībā, kā arī sūtījumiem starp dalībvalstīm. Direktīvu un regulu piemēro arī EEZ. Pēc tam, kad konvencijas pielikumi tiktu grozīti, šie grozījumi būtu jāievieš arī minētajā direktīvā un regulā, izņemot noteikumus par atkritumu sūtījumiem ES iekšienē.

Paredzētais akts nepapildina un negroza konvencijā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir tikai pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzētā akta galvenais mērķis un saturs attiecas uz vides aizsardzību.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 192. panta 1. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam jābūt LESD 192. panta 1. punktam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

Eiropas Savienības vārdā iesniegt priekšlikumus grozīt IV pielikumu Bāzeles Konvencijai par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu, gatavojoties Pušu konferences 15. sanāksmei, un par Eiropas Savienības nostāju attiecībā uz citu Pušu priekšlikumiem grozīt IV pielikumu un citus pielikumus

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 192. panta 1. punktu, kas lasāms kopā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) 1992. gadā stājās spēkā Bāzeles Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu ("konvencija"), un Savienība to noslēdza ar Padomes Lēmumu 93/98/EEK⁶.
- (2) Savienībā konvencija tiek īstenota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1013/2006⁷. Konvencijas IV pielikumā dotais atkritumu apsaimniekošanas operāciju saraksts ir iekļauts Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīvā 2008/98/EK par atkritumiem⁸.
- (3) Saskaņā ar konvencijas 15. panta 5. punkta b) apakšpunktu Pušu konference izskata un vajadzības gadījumā pieņem konvencijas un tās pielikumu grozījumus. Konvencijas grozījumi jāpieņem Pušu konferences sanāksmē.
- (4) Pamatojoties uz Savienības vai jebkuras citas konvencijas Puses priekšlikumu saskaņā ar konvencijas 17.–18. pantu, Pušu konference 15. sanāksmē 2021. gada jūlijā var apsvērt konvencijas II, IV, VIII un IX pielikuma grozījumus.
- (5) Savienībai būtu jāiesniedz priekšlikumi grozīt konvencijas IV pielikumu, lai tajā tiktu iekļauts vispārīgs ievads, kurā būtu skaidri nošķirti termini "galīgā aizvākšana" un "rekuperācija", tiktu precizēts, ka ir aptvertas visas atkritumu apsaimniekošanas operācijas, kas praksē notiek vai varētu notikt, neatkarīgi no to juridiskā statusa un no tā, vai tās tiek uzskatītas par ekoloģiski pamatotām [videi drošām], un ka ir aptvertas arī operācijas, kas notiek pirms atkritumu nodošanas citām operācijām ("pagaidu operācijas"), tiktu iekļauti virsraksti un ievadteksti, kuros būtu paskaidrots, ko nozīmē "galīgās aizvākšanas operācijas" (IV pielikuma A nodaļa) un "rekuperācijas

⁶ Padomes Lēmums 93/98/EEK (1993. gada 1. februāris) par slēdzienu Kopienas vārdā attiecībā uz Konvenciju par bīstamo atkritumu starptautisko pārvadājumu un to apglabāšanas kontroli (Bāzeles Konvencija) (OV L 39, 16.2.1993., 1. lpp.).

⁷ Grozītā Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (OV L 190, 12.7.2006., 1. lpp.).

⁸ Grozītā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem (OV L 312, 22.11.2008., 3. lpp.).

operācijas” (IV pielikuma B nodaļa), tiktu atjaunināti un precizēti operāciju apraksti atbilstīgi zinātnes, tehnikas un citai attīstībai, kas notikusi kopš konvencijas pieņemšanas 1989. gadā, un ar visaptverošu noteikumu ieviešanu tiktu nodrošināts, ka konvencijas prasības aptver visas operācijas, kas nav konkrēti minētas.

- (6) Atkritumu apsaimniekošanas operāciju apraksti, kas ietverti IV pielikumā, ir vispārīgi, un būtu labi tos precizēt sīkāk. Tāpēc Savienībai būtu jāatbalsta iespēja, ka Pušu konference varētu izstrādāt skaidrojumus vai norādījumus, kur sīkāk paskaidrota šo operāciju būtība. Šādos skaidrojumos vai norādījumos būtu jāpaskaidro, kādas operācijas ir ietvertas, un jāsniedz piemēri, un tie nebūtu jāiekļauj konvencijas tekstā.
- (7) Iepriekšminēto priekšlikumu mērķis ir nodrošināt, ka ir pilnībā piemērojami attiecīgie konvencijā paredzētie kontroles mehānismi, un, ja tie tiktu pieņemti, uzlabotos atkritumu sūtījumu kontrole, atvieglot nelikumīgu atkritumu sūtījumu novēršanu, uzlabot juridisko skaidrību un panākt Pušu vienotu izpratni par atkritumu apsaimniekošanas operācijām un to interpretāciju, un atbalstīt atkritumu apsaimniekošanu videi drošā veidā pasaules līmenī, un veicināt pāreju uz globālu aprites ekonomiku.
- (8) Turklāt Savienībai būtu principā jāatbalsta citu konvencijas Pušu vēlāk ierosināti grozījumi attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas operāciju sarakstu IV pielikumā, ierakstiem par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, kas patlaban ir VIII pielikumā (A1180) un IX pielikumā (B1110), un jauniem ierakstiem par šādiem atkritumiem II pielikumā (atkritumu kategorijas, kurām nepieciešama īpaša izskatīšana), ar noteikumu, ka tie varētu sasniegt tādus pašus mērķus kā tos, uz kuriem balstās Savienības priekšlikums.
- (9) Būtu lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu konferencē, jo iecerētais akts (konvencijas pielikumu izmaiņas) Savienībai būs saistošs un ietekmēs Savienības tiesību aktu, proti, Direktīvas 2008/98/EK un Regulas (EK) Nr. 1013/2006, tvērumu un saturu.
- (10) Būtu lietderīgi attiecībā uz nebīstamo elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu sūtījumiem Savienībā un EEZ saglabāt pašreizējo situāciju un tāpēc neizmantojot kontroles sistēmu, kas izriet no tā, ka ieraksts par šādiem sūtījumiem, iespējams, tiks iekļauts konvencijas II pielikumā. Tālab Savienībai pēc vajadzības būtu jāizmanto ESAO lēmumā⁹ izklāstītās procedūras un konvencijas 11. pantā paredzētā procedūra, kādā ar Pusēm vai valstīm, kas nav Puses, var veidot divpusējas, daudzpusējas vai reģionālas vienošanās vai nolīgumus attiecībā uz bīstamo vai citu atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu¹⁰, lai nodrošinātu, ka pēc konvencijas II pielikuma grozījumu pieņemšanas netiktu ieviesta papildu kontrole nebīstamo atkritumu sūtījumiem Savienībā un EEZ.

⁹ Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) Padomes Lēmums C(2001)107/FINAL, ar ko pārstrādā Lēmumu C(92)39/FINAL par reģenerācijai paredzēto atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli (“ESAO lēmums”).

¹⁰ Ievērojiet, ka Bāzeles konvencijas 11. pantā paredzētās procedūras izmantošanā Savienība jau ir tikusi tālu, tāpēc šajā Padomes lēmumā to, iespējams, nevajadzēs pieminēt.

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Bāzeles konvencijas Pušu konferences 15. sanāksmē Savienībai būs šādi mērķi:
 - (a) nodrošināt, ka ir pilnībā piemērojami attiecīgie konvencijā paredzētie kontroles mehānismi, uzlabot atkritumu sūtījumu kontroli un atvieglot nelikumīgu atkritumu sūtījumu novēršanu;
 - (b) uzlabot juridisko skaidrību un Pušu kopīgo izpratni par IV pielikumā ietvertajām “aizvākšanas operācijām” un to interpretēšanu;
 - (c) atbalstīt atkritumu apsaimniekošanu videi drošā veidā pasaules līmenī un veicināt pāreju uz globālu aprites ekonomiku.
2. Gaidot Bāzeles konvencijas Pušu konferences 15. sanāksmi un lai sasniegtu 1. punktā izvirzītos mērķus, Savienība iesniedz šādu priekšlikumu:
 - (a) grozīt IV pielikumu, proti, iekļaut tajā vispārīgu ievadu, kurā skaidri nošķirti termini “galīgā aizvākšana” un “rekuperācija”, precizēt, ka ir aptvertas visas atkritumu apsaimniekošanas operācijas, kas praksē notiek vai varētu notikt, neatkarīgi no to juridiskā statusa un no tā, vai tās tiek uzskatītas par videi drošām, un ka ir aptvertas arī operācijas, kas notiek pirms atkritumu nodošanas citām operācijām (“pagaidu operācijas”);
 - (b) grozīt IV pielikumu, proti, iekļaut tajā virsrakstus un ievadtekstus, kuros paskaidrots, ko nozīmē “galīgās aizvākšanas operācijas” (IV pielikuma A nodaļa) un “rekuperācijas operācijas” (IV pielikuma B nodaļa), un
 - (c) atjaunināt un precizēt IV pielikumā ietvertos operāciju aprakstus atbilstīgi zinātnes, tehnikas un citai attīstībai, kas notikusi kopš konvencijas pieņemšanas 1989. gadā, un ar visaptverošu noteikumu ieviešanu IV pielikumā nodrošināt, ka konvencijas prasības aptver visas operācijas, kas nav konkrēti minētas.
3. Šā lēmuma pielikumā ir pievienots detalizēts priekšlikums, kas atbilst a)–c) apakšpunktam. Komisija Savienības vārdā šo priekšlikumu dara zināmu konvencijas sekretariātam.
4. Savienība atbalsta ideju, ka konvencijas Pušu konference izstrādā skaidrojumus vai norādījumus, kur sīkāk paskaidrota IV pielikumā norādīto aizvākšanas operāciju būtība. Pašā konvencijā šie skaidrojumi vai norādījumi nebūtu jāiekļauj.

2. pants

Savienība var atbalstīt citu konvencijas Pušu ierosinātus grozījumus attiecībā uz šo:

1. atkritumu apsaimniekošanas operāciju saraksts IV pielikumā;
2. ieraksti par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, kas patlaban ir VIII pielikumā (A1180) un IX pielikumā (B1110), un
3. jauni ieraksti par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem II pielikumā (atkritumu kategorijas, kurām nepieciešama īpaša izskatīšana),

ar noteikumu, ka tie palīdz sasniegt 1. panta 1. punktā izvirzītos Savienības mērķus.

3. pants

Ņemot vērā Pušu konferences 15. sanāksmes gaitu, Savienības pārstāvji, apspriedušies ar dalībvalstīm koordinācijas sanāksmēs uz vietas, var vienoties par 1. un 2. pantā minētās nostājas precizēšanu bez jauna Padomes lēmuma.

4. pants

Ja Bāzeles konvencijas Pušu konferences 15. sanāksmē attiecīgie konvencijas pielikumi tiek grozīti, Savienība pēc vajadzības veic pasākumus, kādi prasīti ESAO lēmumā un konvencijas 11. pantā¹¹, lai nodrošinātu, ka netiek ietekmēta pašreiz noteiktā kontrole nebīstamo atkritumu sūtījumiem Savienībā un EEZ.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

¹¹ Sk. 10. zemsvītras piezīmi.